

ΝΕΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ

ΕΠΑΛ Β΄ ΛΥΚΕΙΟΥ

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΟΙ ΑΝΗΣΥΧΙΕΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ

A. Μη λογοτεχνικό κείμενο

Η Ελλάδα αδειάζει και αιμορραγεί...

Το (διασκευασμένο) απόσπασμα προέρχεται από άρθρο του Θοδωρή Γιάνναρου, που δημοσιεύτηκε στον ενημερωτικό ιστότοπο <https://www.capital.gr/> στις 17.01.2018 (ανάκτηση: 25.02.2022).

Το πρόβλημα της μετανάστευσης των Ελλήνων στο εξωτερικό, ειδικά των νέων, παραμένει στο προσκήνιο εδώ και αρκετά χρόνια, από τότε δηλαδή που αυτό το οποίο όλοι πλέον ονομάζουμε οικονομική και ανθρωπιστική κρίση άρχισε να γίνεται αισθητό... Περίπου 700.000 Έλληνες - οι περισσότεροι εκ των οποίων νέοι μεταξύ 30-40 ετών, με πτυχία, μεταπτυχιακά και διδακτορικά - έχουν μεταναστεύσει στην Ευρώπη, στην Αυστραλία, στις ΗΠΑ, ακόμα και στη Νέα Ζηλανδία και στην Ισλανδία. Είναι, όμως, η μετανάστευση και η ξενιτιά... η λύση;

Θα μπορούσαμε να στοχαστούμε λίγο παραπάνω και να θέσουμε στις σωστές διαστάσεις του το ζήτημα... Η πραγματικότητα είναι ότι η συντριπτική πλειονότητα των παιδιών και των νέων, ιδίως άνω των 18-20 ετών, έχουν σκεφτεί και προβληματιστεί ως προς το θέμα της «φυγής» στο εξωτερικό, μιας και η σημερινή κατάσταση κάνει τη φράση «...δίπλα, το γρασίδι είναι πιο πράσινο» να φαντάζει όλο και πιο ελκυστική και, ίσως, αληθινή. Ούτως ή άλλως, είναι «ηλίου φαεινότερο» πως το γρασίδι εδώ, σε πολλές περιπτώσεις καταστράφηκε, ενώ σε άλλες κιτρίνισε επικίνδυνα... Έμειναν, δυστυχώς, ελάχιστα σημεία στη χώρα μας με ευκαιρίες, δυνατότητες... και πράσινο γρασίδι... Είναι, όμως, πραγματικά «...δίπλα, το γρασίδι πιο πράσινο»; Και ο στόχος των νέων είναι να ζήσουν στο εξωτερικό για πάντα ή να επιστρέψουν κάποια στιγμή στην Ελλάδα;

Ελάχιστοι είναι εκείνοι που προτίθενται να φύγουν και να ρίξουν τη μαύρη πέτρα της λησμονιάς πίσω τους, δηλώνοντας απέχθεια για τα πολιτικά, κοινωνικά και οικονομικά πράγματα στην χώρα, εγκαταλείποντάς την, μη έχοντας σκοπό να ξαναγυρίσουν! Οι περισσότεροι οπαδοί της «αναγκαστικής φυγής» υποστηρίζουν πως η μετανάστευση είναι μια ακραία, ίσως και τελευταία λύση, όταν έχουν προσπαθήσει ήδη αρκετά να συνεχίσουν τη ζωή τους στη χώρα όπου γεννήθηκαν, όταν δεν έχουν πλέον ούτε τα ελάχιστα για να ζήσουν. «Ζούμε κάτω από πολύ δύσκολες συνθήκες, αλλά δεν πρόκειται να φύγω τώρα, που με χρειάζεται η χώρα μου!» ή «Δεν είμαι της άποψης ότι πρέπει να τα εγκαταλείψουμε όλα και να φύγουμε! Πρέπει να μείνουμε, να παλέψουμε και να ξαναφτιάξουμε τη χώρα

και τις ζωές μας!» είναι μερικές από τις φορτισμένες κουβέντες που ακούγονται σε συζητήσεις...

Το μεγαλύτερο πρόβλημα, όμως, σε αυτή τη δύσκολη κατάσταση του «μπρος γκρεμός και πίσω ρέμα» είναι ότι, δυστυχώς, δεν ακούει κανείς τους νέους, τα προβλήματα και τις σκέψεις τους. Το έχουμε συνειδητοποιήσει; Συχνά, οι γονείς, που πια αισθάνονται εγκλωβισμένοι στην Ελλάδα και δεν μπορούν να φύγουν, μεταδίδουν την ανεκπλήρωτη επιθυμία τους στα παιδιά τους. Πάνω σε αυτό πρέπει να αναστοχαστούμε. Η προτροπή για φυγή είναι μια ατομικιστική ή συλλογική πράξη; Πώς θα αναπτύξει το παιδί συλλογικότητα, όταν σκέφτεται μόνο το... «ο σώζων εαυτόν σωθήτω»;

A3. Ο συντάκτης του άρθρου προκαλεί τους αναγνώστες να στοχαστούν πάνω σε μια σειρά από ερωτήματα, παρουσιάζοντας μάλιστα αυτούσιες κάποιες απόψεις προβληματισμένων για το μέλλον τους νέων. Με αφορμή το άρθρο, αποφασίζεις να τοποθετηθείς κι εσύ στο ζήτημα της μετανάστευσης των νέων για επαγγελματικούς λόγους. Τις απόψεις σου τις διατυπώνεις σε ομιλία (200-250 λέξεων) προς τους συμμαθητές και τις συμμαθήτριές σου στο πλαίσιο Ημερίδας του σχολείου σου με θέμα «Οι ανησυχίες της σύγχρονης νεολαίας».

Μονάδες 25

B. Λογοτεχνικό κείμενο

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΧΑΤΖΟΠΟΥΛΟΣ(1868 - 1920)

Η Αννιώ

Το κείμενο είναι απόσπασμα από το διήγημα του Κωνσταντίνου Χατζόπουλου που περιλαμβάνεται στο βιβλίο «Το όνειρο της Κλάρας και άλλα διηγήματα» (1991, Αθήνα: Εκδ. Νεφέλη, σ.σ. 88-89).

Δεν πέρασε καιρός, και μας ξανάπιασαν πάλι να κρυφομιλάμε μέρα μεσημέρι κάτω από την κάμαρα του γεφυριού. Η μάνα της έστειλε τώρα ένα δικό της και μ' έκραξε στην αυλή του μαγαζιού και μου είπε να πάψω να ντροπιάζω το σπίτι της ξαδέρφης του.

«Δε θέλω να ντροπιάσω κανένα σπίτι», του αποκρίθηκα: «έχω καλό σκοπό για το κορίτσι». «Για τα μούτρα σου είναι», θύμωσε και μου άστραψε και κείνος δυο στα μάγουλα και με φοβέρριζε πως αν ξαναμάθει πως μίλησα με την Αννιώ, θα βάλει τον αστυνόμο να με κάνει εξορία.

Μας ξαναπιάσαν πίσω στο στενό, και την άλλη μέρα ήρθε ο αστυνόμος και μ' έδειρε και με φοβέρριζε πως θα μ' εξορίσει για λωποδύτη.

Μα το άκουσε ο αφεντικός μου και πήρε το μέρος μου, γιατί δεν του έπεφτε τόσο εύκολο να βρει αμέσως άλλο παιδί στο πόδι μου.

Ήταν κιόλας με το άλλο κόμμα και κόντεψε να γίνει σούσουρο. Μα οι δικοί της Αννιώς το σωπάσανε¹.

Για μένα όμως ήταν η Αννιώ χαμένη. Φτωχοκόριτσο ήταν κι αυτή, μα μια φορά ο πατέρας της ήταν καλός, η μάνα της κρατούσε από γωνιά και γυρεύανε να βρουνε κάποιο νοικοκύρη να τη σιγουρέψουν. Την κλείσαν μέσα και δεν μπορούσα να την ξαναδώ.

Δεν μου έμενε άλλο παρά να την κλέψω.

Μα με τι και πώς; Αφού δεν μπορούσα να το κάμω αυτό, μου ήρθε στο νου κάτι άλλο· θυμήθηκα πόσοι φύγανε από το χωριό μου και πήγανε και κάμανε κατάσταση² στην ξενιτιά. Κι αποφάσισα να ξενιτευτώ και γω, να πάω να καζαντίσω³ και να 'ρθω να πάρω την Αννιώ με το σπαθί μου.

B3. Να επιλέξεις ένα από τα δύο ακόλουθα θέματα παραγωγής λόγου. Να καταγράψεις τις απαντήσεις σου σε ένα κείμενο 100-150 λέξεων.

1. Ποιες συνθήκες ωθούν τον νεαρό ήρωα στην ξενιτιά; Να τεκμηριώσεις την απάντησή σου αξιοποιώντας χωρία του κειμένου. Για ποιους λόγους θεωρείς ότι οι σύγχρονοι νέοι αποφασίζουν να αφήσουν τον τόπο τους και να φύγουν στο εξωτερικό;

ή

2. Να γράψεις την εξέλιξη της ιστορίας και να δώσεις ένα δικό σου τέλος στο διήγημα.

Μονάδες 25

1απέκρυψαν το συμβάν

2αποκτούσαν περιουσία

3πλουτίσω